

Ethiek, de basis van vernieuwing

Ik lag nog even wat te soezen in bed en moest onwillekeurig denken aan vandaag. Ik zou nog een stukje schrijven over Ethiek. Bij het woord ethiek voegde zich plots het woord reveil. Ethisch reveil. Wat betekent dat ook al weer? Waar had ik dat eerder gehoord? Even opzoeken dan maar in de Dikke van Dale; die heeft altijd wel ergens een antwoord op. Het woord reveil verwijst volgens deze bron naar: *opwekking van een stroming van vernieuwing*. Dat spreekt me wel aan in dit verband. Zeker in combinatie met het woord Ethiek en de betekenis daarvan: *zedeleer als praktische wijsbegeerte die handelt over de zedelijke begrippen én gedragingen. Zedeleer? Zeden zijn: gedragingen die traditioneel van kracht zijn in kleinere of in grotere kring. Gedragingen die als goed gelden en geoorloofd zijn en aanvaard worden, die zo betrekking hebben op waarden en normen van goed en kwaad*.

Waar staan we met elkaar anno 2015 met deze begrippen? Zeden en zedelijke gedragingen lijken sowieso al verouderde begrippen, oubollig haast als je ze uitspreekt, niet? Terwijl, als je er even anders naar kijkt en toelaat wat er werkelijk achter schuilt, dan loop je het positieve risico dat je weer meer thuis gaat komen en je jezelf misschien andere vragen gaat stellen. Vragen als: waar ben ik eigenlijk in terecht gekomen? Waar laat ik het 'kwade' eerder toe dan het goede, b.v. met mijn consumptiegedrag? Wetende dat

er steeds minder koeien in de wei staan. Boeren bouwen steeds meer megastallen en krijgen daar ruimschoots de gelegenheid voor vanuit economische motieven en zakelijk gewin. De melk en het vlees komen nu uit kostenbesparende productie-units in plaats van uit een natuurlijke ethisch verantwoorde bejegening naar het dier en dus naar de mens. En toch met dit weten alles zijn gang laten gaan? De kiloknaller is toch al zo lang in ons bewustzijn? Wat is het excuus nog?

Wat zijn we met zijn allen toch vergeten? Waar hebben we steken laten vallen en zijn we nog in staat om ons verantwoordelijk te voelen voor al wat op ons afkomt? Wat vinden we nog geoorloofd en aanvaardbaar? Maken we eigenlijk nog wel echte keuzes in wat we zelf verantwoord vinden om te doen of te eten? Zo mag officieel al niet meer op de etiketten van homeopathische middelen de werking ervan staan, op straffe van een flinke boete! Hoe moet je daar mee omgaan als patiënt of arts? De huizen in Groningen stortten in omdat we door gaswinning roofofbouw hebben gepleegd op onze aarde, terwijl we ook graag de gaskraan open houden om te koken. Ten koste waarvan? Volkeren overal ter wereld verlaten hun geboortegrond omdat ze vluchten voor de waanzin van onzuivere opvattingen én geldelijk gewin. Waar zijn we wereldwijd mee bezig?

Wat is er toch aan de hand? Waar worden we blijkbaar met z'n allen met de neus op gedrukt?

Noodzaak

Lieve mens,
weet u verbonden.
Verbonden met dat
wat gaande is.

Door uw ware verbondenheid,
zonder terughouden,
zo wordt zichtbaar helder
waar ú voor staat.

Zó wordt zichtbaar
welke waarachtige
en noodzakelijke keuze
ú kunt maken.

Het is van alle tijden
dat polarisatie aan uw deur klopt.
Dat vreugde en onheil
zich doen afspiegelen.

Daarom wordt u gevraagd
om waarlijk op te staan
en gezaghebbend uw bijdrage te leveren,
ook waar uw angsten
en onzekerheden uw partner zijn.

Juist door uw eigen overbrugging hiervan
zal genezing en gemeenschapszin
toetreden.

Want allen zijn gebaat
bij eigen verzachting
van bevoelde onmacht
en ontkenning van de ziel
wat gaande is.

Zo, wees uw eigen voorbeeld
van noodzakelijke inzet tot verandering.

De tijd lijkt er om te schreeuwen om zaken als ethiek en gemeenschapszin weer aan boord te trekken en als uitgangspunt van vernieuwing te nemen. Om verantwoord en duurzaam te handelen, voorbij individueel belang en kortetermijngewin. Om te zoeken naar overeenkomsten en het kunnen tonen van begrip voor de verschillen onderling. Aanvaarding van gemeenschappelijke afspraken, waarden en normen. Ethisch Reveil! Opwekken van vernieuwing alom, vanuit ethische uitgangspunten!

Wat vraagt dat?

De stroomversnelling waar we in zitten vraagt aan ieder van ons om zich anders te gaan gedragen, om ons veel bewuster tot allerlei zaken te verhouden. We zouden onszelf meer vanuit een doegerichte houding moeten inzetten om te komen tot werkelijke vernieuwing op allerlei vlak. Gevestigde ordes aanspreken op hun zuivere intenties. Het er niet bij laten zitten als je iets ethisch niet meer verantwoord vindt. Bellen, schrijven, statements maken, openlijk laten blijken dat wat in jouw ogen niet klopt, op elk niveau. Zowel binnen je werk, in je gezin, in de krant, etc. Ga niet de strijd aan, maar besef dat waar jij je hart laat spreken je de meeste kans van slagen hebt. Het gaat hierbij ook niet alleen over jÓuw gewenste verandering of resultaat, maar om iets in beweging te laten komen. Samen optrekken in deze bevordert een breder gedragen beweging.

Google verwees me nog met het woord Ethisch Reveil naar Dries van Agt. Deze introduceerde dit begrip als toenmalig Nederlandse minister van Justitie tijdens de behandeling van de abortuswetgeving in het Nederlandse parlement in 1974. In de jaren daarop zou de partij van Van Agt, het CDA, het begrip gebruiken als verkiezingsleus. Het was een oproep aan de samenleving om op allerlei maatschappelijke vraagstukken het houvast te hervinden, gebaseerd op christelijke normen en waarden.

Waarachtige en oorspronkelijke christelijke normen gaan over liefde, gemeenschapszin, ieder zijn eigenheid gunnen en zelfontplooiing. Het herkennen van de eigen ziel en de eeuwigheidswaarde die we in ons dragen, leren zien en erkennen. Ja Dries, daar krijg je mij wel weer mee in beweging, hoewel ik nooit op je heb gestemd. Ik vond dat solidariteit, gelijkheid en ethisch verantwoorde omgang met eenieder niet rijmt met het genereren van gemeenschapsgelden voor het in stand houden van oorlogen, en daar was jij mede verantwoordelijk voor. Maar als mens hield ik van jou en van de wijze waarop je je boodschap vertelde. Ik waardeer je nu voor je begrip en inzet voor het Palestijnse volk.

Beste mensen, laten we opstaan voor wat we zélf ethisch niet meer aanvaardbaar vinden in deze tijd en als we dat samen doen, dan is er hoop. Want alles zal zo anders en nieuw worden met úw inzet, en die van mij natuurlijk.

Warme groet,
Jules

Door:

Jules van der Veldt

